

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĀELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

An abstract, colorful artwork featuring overlapping geometric shapes and stylized human figures. The composition is dominated by warm tones like orange, yellow, and red, interspersed with cooler colors like blue, purple, and green. Several figures are depicted in various poses, some with their arms raised, set against a background of textured, layered colors. The overall style is expressive and modern.

SEDMA VAZMENA
NEDJELJA I
DUHOVI-PEDESETNICA

SVIBANJ - LIPANJ

SEDMA VAZMENA NEDJELJA
 Ned 29. Euzebije i Polion
Dan kapelanije PU vukovarsko-srijemska

Pon. 30. Ivana Arška; Ferdinand; Srećko
DAN DRŽAVNOSTI RH

Uto. 31. Pohod Blažene Djevice marije -
 Majka Božja Kamenitih vrata
Dan kapelanije PU zagrebačke

Sri. 1. Justin Mučenik

Čet. 2. Marcelin i Petar, mučenici

Pet. 3. Karlo Lwanga i drugovi mučenici

Sub. 4. Kvirin Sisački,
Dan kapelanije PU sisačko-moslavačke

DUHOVI-PEDESETNICA,
 Ned 5. Bonifacije, Dobroslav, Valerija

Pon. 6. Koloman, Robert

Uto. 7. Fortunat, Filip, Medard

Sri. 8. Efrem, Rikard, Ranko, Vinko

Čet. 9. Sveti Josip zaštitnik Domovine

Pet. 10. Karlo Lwanga i drugovi mučenici

Sub. 11. Barnaba, Kraljica apostola

MEDITACIJA

Psalam djeteta koje je našlo sreću 3

SLUŽBA RIJEČI SEDMA VAZMENA NEDJELJA

ČITANJA

Neka budu savršeno jedno! 4

HOMILIJA

Isusova molitva 8

SLUŽBA RIJEČI DUHOVI-PEDESETNICA

ČITANJA

Neka budu savršeno jedno! 10

HOMILIJA

Isusova molitva 14

KATEHEZA

„Kako moliti za sebe i za druge? 16

Vjerujem u Duha Svetoga 20

Mali vjeronaučni leksikon 22

NAŠI POKOJNI 24

Naslovnica: Durga Yael Bernhard, *Ljubite jedni druge*, <https://faithintersectinglife.org.au>

mihael

16/2022.

LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE SV. MIHAELA ARKANĐELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE, Godište XVI. (2022.), broj 16 (523)
 SEDMA VAZMENA NEDJELJA I DUHOVI-PEDESETNICA, 22. svibnja 2022.

Kontakt:

vič. **Željko Rakošec**, policijski kapelan, tel.: 22 712, 85 682;; e-mail: zrakosec@mup.hr
Vinko Bakula, pomoćnik kapelana, tel.: 88 853, 82 805;; e-mail: vbakula@mup.hr

Psalam djeteta koje je našlo sreću

(Ad laudes)

Slava Ti za onaj čas kad se na raskrižju života rukovah s Tobom
I na svom dlanu osjetih toplinu Tvojega poziva,
Premda sam znao da su Ti u rukama oštri čavli,
Jer je ljepota Tvoja nezamjenjiva.

Slava Ti za veselje života kojim si me ogrnuo
I za tajnu radosti, koju si mi otkrio:
Jer su mi besane noći govorile o Tvom bdijenju nada mnom,
I ognjicom užareni dani o Tvojoj ljubavi za mnom;
Vruće me je čelo sjećalo trnja,
Koje se u Muci na Tvom upalilo;
A kad sam u postelju bespomoćno pao,
Sjetio sam se, kako si pod križem padao,
I sretan sam što Te nisam na putu ostavio,
Jer je ljepota Tvoja nezamjenjiva.

Slava Ti, što sam čitav svoj život stupao u stihu
I svoje dane pretočio u knjigu pjesama,
Makar one bile slične neistesanim križevima,
Jer je ljepota Tvoja nezamjenjiva.

Slava ti za bjelinu Kruha kojom si ukrasio moje ruke,
Za svečani pluvijal na mojim drhtavim leđima,
Za sve što je bilo,
Za sve što će doći,
Samo Te molim da me iz ruku ne ispustiš,
Jer je ljepota Tvoja nezamjenjiva.

Prvo čitanje: Dj 7,55-60

Vidim Sina Čovječjega zdesna Bogu.

Čitanje Djela apostolskih

U one dane: Stjepan, pun Duha Svetoga, uprije pogled u nebo i ugleda slavu Božju i Isusa gdje stoji zdesna Bogu pa reče:

„Evo vidim nebesa otvorena i Sina Čovječjega gdje stoji zdesna Bogu.“

Vičući iza glasa, oni zatisnuše uši i navališe jednodušno na njega. Izbaciše ga iz grada pa ga kamenovahu. Svjedoci odložiše haljine do nogu mladića koji se zvao Savao.

I dok su ga kamenovali, Stjepan je zazivao:

„Gospodine Isuse, primi duh moj!“

Onda se baci na koljena i povika iza glasa:

„Gospodine, ne uzmi im ovo za grijeh!“

Kada to reče, usnu.

Riječ Gospodnja

Jedna od mogućih poveznica današnjeg čitanja s liturgijom kraja vazmenog vremena je ta da Stjepan predstavlja savršenu sliku Kristovog učenika.

Po uzoru na Krista i Stjepan je pretrpio progonstva, oprostio svojim mučiteljima i svoj život predaje u Gospodinove ruke. Postoje također neke literarne poveznice između Stjepanovog i Isusovog procesa: viđenje koje je Stjepan imao o Isusu koji sjedi zdesna Bogu podsjeća; njegova molitva „primi duh moj“; njegova molitva za ubojice podsjeća na Lukino izvješće o Isusovoj mucu.

Drugi razlog uvrštavanja ovog teksta u liturgiju je Stjepanovo viđenje „otvorenih nebesa“ što ga čini onim koji može prodrijeti u nebeska zbivanja, jer je „pun Duha Svetoga“. Upravo je Duh onaj koji Stjepanu daje mogućnost viđenja nebesa, ali ga osnažuje i u trenutku smrti. Zanimljiva je činjenica da se samo ovdje govori o Isusu kako stoji zdesna Bogu, a ne sjedi. Vjerojatno on stoji kao svjedok, a ne kao sudac u procesu protiv Stjepana. Moguće je da Isus stoji kako bi Stjepana dočekao u nebesima.

Stjepan javno svjedoči Isusovu proslavu, što postaje posljednji poticaj sucima da ga osude na židovsku smrtnu kaznu - kamenovanjem.

Osoba đakona Stjepana nam dozvoljava da osjetimo pokret, kojim jeruzalemska općina prelazi svoje granice i govori Židovima, koji više ne razumiju aramejski, nego govore grčki. Blaga vijest se ne naviješta u malom krugu, nego se prenosi svim ljudima na ondašnjem svjetskom jeziku - grčkom. Stjepan im govori što je u vjeri doživio: nebo je otvoreno, Bog više nije sakriven, Krist više ne sjedi, nego stoji s desne strane Boga. Poruka navještaja raste, a broj onih koji prijanjanju uz nju sve je veći.

Otpjevni psalam: Ps 97, 1-2b.6-7c.9

Gospodin kraljuje, Svevišnji – nad svom zemljom.

Gospodin kraljuje: neka kliče zemlja,
nek se vesele otoci mnogi;
pravda i pravo
temelj su prijestolja njegova.

Nebesa navješćuju pravednost njegovu,
svi narodi gledaju mu slavu.
Poklonite mu se, svi bozi!

Jer ti si, Gospodine, Svevišnji -
nad svom zemljom,
visoko, visoko nad bozima svima.

***P**salam 97 spada u kasnije tekstove. Nastao je u helenističko doba kada je idolatrija bila sveprisutna u društvenom životu, te psalmist poziva sve narode da upoznaju jedinoga i pravoga Boga. U tom smislu svi drugi „bogovi“ koji mu se trebaju pokloniti ne odnose se samo na poganska božanstva nego i na one zemaljske vladare koji same sebe proglašuju bogovima.*

Drugo čitanje: Otk 22, 12-14.16-17.20

Dođi, Gospodine Isuse!

Čitanje Otkrivenja svetog Ivana apostola

Ja, Ivan, čuh glas koji mi govoraše:
 „Evo, dolazim ubrzo
 i plaća moja sa mnom:
 naplatit ću svakom po njegovu djelu!
 Ja sam Alfa i Omega,
 Prvi i Posljednji,
 Početak i Svršetak!
 Blago onima koji peru svoje haljine:
 imat će pravo na stablo života
 i na vrata će smjeti u grad!“
 „Ja, Isus,
 poslah anđela svoga
 posvjedočiti ovo po crkvama.

Ja sam korijen i izdanak Davidov,
 sjajna zvijezda Danica.“
 I Duh i Zaručnica govore:
 „Dođi!“
 I tko ovo čuje, neka rekne:
 „Dođi!“
 Tko je žedan, neka dođe;
 tko hoće,
 neka zahvati vode života zabadava!
 Svjedok za sve ovo govori:
 „Da, dolazim ubrzo!“
 Amen! Dođi, Gospodine Isuse!

Riječ Gospodnja

Tekst iz Knjige Otkrivenja daje priliku da razmišljamo o budućnosti. Unatoč tome, „uskoro“ ne obilježava samo budući svijet, nego sadašnjost u kojoj je Isus „Alfa i Omega, Prvi i Posljednji, Početak i Svršetak“.

„Alfa i Omega“ su prvo i posljednje slovo grčkog alfabeta. Knjiga Otkrivenja ovim naslovom slično govori o Bogu od kojega sve potječe i kojemu sve teži. U opisima koji slijede, autor se služi već prethodno izrečenim slikama (prati haljine), ali dodaje i sliku stabla života. Krist je to stablo koje je ukorijenjeno u vremenu i obećava udio na stablu onima koji „peru svoje haljine“, odnosno koji sudjeluju u životu Crkve sakramentima. Krist je ujedno opisan i kao „sjajna zvijezda Danica“ (zvijezda jutarnja), koja naviješta nadolazeći dan, a koja sada i ovdje sjaji okupljenoj zajednici koja je u tami i daruje joj nadu i povjerenje.

„Duh i Zaručnica govore: 'Dođi!' i tko ovo čuje neka rekne: 'Dođi!'... Iz ovog retka moguće je prepoznati poziv na sudjelovanje u liturgiji. Duh Sveti i Crkva (zaručnica) pozivaju vjernike da dođu i osjete snagu izvora žive vode koja se nalazi u Kristu. Knjiga Otkrivenja želi zajednicu ohrabriti, ona želi pozvati Božji narod da ustraje u napasti i da gradi na onome koji je budućnost. Isus očekuje da progonjeni vjernici budu njegovi svjedoci te im obećava svoj skorašnji dolazak: „Da, dolazim ubrzo“. Ovo je u isto vrijeme obećanje i utjeha. Odlomak završava liturgijskim usklikom: „Amen! Dođi, Gospodine Isuse!“ Usklik „Amen“ izvorno znači „čvrst, siguran, prihvaćen“, tako da u liturgijskom smislu može biti preveden s „tako neka bude“. U kontekstu zaziva iz Knjige Otkrivenja, ova potvrda se odnosi na sve potvrde poziva, ali i nauka o Gospodinovom dolasku. Izraz „dođi, Gospodine Isuse“ nalazi se također i u 1 Kor 16,22 u aramejskom obliku: „Maranatha!“ Ovaj izraz je moguće prevesti na dva način: Maran atta - „Gospodine naš, dođi!“ ili Maran atha - „Naš Gospodin će doći (ili je došao)“. Zanimljiva je činjenica daje Pavao naučio kršćane taj izraz na aramejskom u liturgijske svrhe kao lozinku za dolazak na liturgijske sastanke. Doći na euharistiju znači susresti se s Uskrslim Gospodinom i ojačati se u vjeri u njegov drugi dolazak.

Evandjelje: Iv 17, 20-26

Neka budu savršeno jedno!

Čitanje svetog Evandjelja po Ivanu

Uono vrijeme:
 Isus podiže oči k nebu i pomoli se:
 „Oče sveti, ne molim samo za ove
 nego i za one
 koji će na njihovu riječ vjerovati u mene:
 da svi budu jedno
 kao što ti, Oče, u meni
 i ja u tebi,
 neka i oni u nama budu
 da svijet uzvjeruje da si me ti poslao.
 I slavu koju si ti dao meni
 ja dadoh njima:
 da budu jedno
 kao što smo mi jedno -
 ja u njima i ti u meni,
 da tako budu savršeno jedno
 da svijet upozna da si me ti poslao
 i ljubio njih kao što si mene ljubio.

Oče,
 hoću da i oni koje si mi dao
 budu gdje sam ja,
 da i oni budu sa mnom:
 da gledaju moju slavu,
 slavu koju si mi dao
 jer si me ljubio prije postanka svijeta.
 Oče pravedni,
 svijet te nije upoznao, ja te upoznah;
 a i ovi upознаše da si me ti poslao.
 I njima sam očitovao tvoje ime,
 i još ću očitovati,
 da ljubav kojom si ti mene ljubio
 bude u njima - i ja u njima.“

Riječ Gospodnja

Isusova molitva na posljednjoj večeri ne ograničava se samo na molitvu za prisutne učenike. On moli i za sve one koji će na njihovu riječ povjerovati u njega. Ta molitva u sebi podrazumijeva kasnije evangelizatorsko djelovanje učenika po čitavom svijetu. Riječ svijet koja inače u Ivanovu evanđelju označava stvarnost koja ne prihvaća Krista ovdje nije tako beznadna. Svijet ipak može uzvjerovati da je Isus od Oca. Pri tome je pak od presudne važnosti jedinstvo učenika. Radi se kako o jedinstvu učenika međusobno tako i o njihovom jedinstvu s Isusom i s Ocem, u koje se na koncu dovodi i svijet kojemu su poslani. No, ni na jednoj razini jedinstvo učenika još nije postignuto onako kakvo je Isusovo jedinstvo s Ocem. Stoga je Isusova molitva sva izražena u optativnom obliku „da budu“. To pak ne znači da njegova jedinstva s učenicima i među učenicima uopće nema nego da ono treba neprekidno rasti. U tom smislu Isus govori da su učenici upoznali njegovo poslanje od Oca, da im je on očitovao Očevo ime, ali i da će im ga još očitovati. Ovdje se prema mišljenju egzegeta podrazumijeva slanje obećanog Duha Branitelja o kojem je Isus prethodno govorio. On će upućivati učenike u svu istinu dozivajući im u pamet Isusove riječi te ih osposobiti da žive u međusobnoj ljubavi i jedinstvu.

U suvremenoj aktualizaciji ovoga teksta dobro je primijetiti kako to što jedinstvo za koje Isus moli još nije u potpunosti postignuto ima veliko značenje za trenutno stanje ekumenskih nastojanja u kršćanstvu. Naime, ta nastojanja temelje se upravo na tome da jedinstvo među kršćanima već postoji, ali je ono nepotpuno i nesavršeno. U širem smislu mogli bismo reći da se to ne odnosi samo na institucionalno jedinstvo kršćanskih zajednica, nego i na moralnu i ljudsku nesavršenost svakog pojedinog vjernika koji je pozvan uključiti se u Isusovu molitvu „da svi budu savršeno jedno“.

Služba riječi 295/19 i 271/13

Isusova molitva

<https://mtolivelutheranchurch.org/>

Isus molitvu upućuje Ocu. Moli za druge. To je zagovorna molitva. Moli za jedinstvo njegovih učenika, da i oni budu s njim i s Ocem i da Očeva ljubav bude u njima.

Mi obično molimo za zdravlje, za kišu ili sunce, što je potpuno legitimno, ali trebamo pripaziti da ne ostanemo samo kod tih zahtjeva.

„Bog čuje molitvu koja dolazi iz srca. Većina molitava su naše sebične želje. Prava molitva je predanje. Tako najbolje molimo, jer tražimo samo Boga i prepuštamo se posve Božjoj volji. Tada je molitva smjesta uslišana. Mi molimo za zdravlje, lijepo vrijeme, dobre ocjene. I redovito ne dobijemo što molimo. Prošnje u molitvi za mistiku su najniži oblik približavanja Bogu.“ (fra Mladen Herceg)

U prosidbenoj molitvi trebamo biti otvoreni Bogu i njegovoj volji. „Tko tako moli, ne mora možda bezuvjetno napustiti

ovu želju, nego je ostaviti slobodnom, osloboditi sebe, i u tomu *osloboditi-sebe* dati se preobraziti.“ (J. Ratzinger)

Učenici su pitali učitelja: „Što trebamo moliti od Boga da bismo sigurno dobili?“

Učitelj odgovori:

„Molite što god želite!“

Međutim, na to dođe njihov prigovor:

„Ali naše je iskustvo da mnoge naše molbe nisu ispunjene!“

Na to će učitelj:

„Još jednom vam kažem, molite što god želite. Ali dopunite vašu molitvu: Gospodine, daj mi to - ili više! To, što vam Gospodin dadne, ili je to što ste tražili ili je nešto veće od toga.“

Radoznali učenik dobaci:

„Onda se malo bojim da ću uvijek primiti samo ‘više’, uvijek samo ‘veće’ a ne ono što moje srce želi!“

Učitelj ga pogleda i reče:

„Ako izgubiš taj strah, ako ti ono ‘veće’ bude veće, ako ti Božje ‘više’ zaista bude više, onda ti On može darovati i manje a

da ti to ne odvrati pogled od njega koji je uvijek veći, uvijek više.“

Učenik je shvatio:

„Da, Gospodin nam kaže: ‘Tražite najprije Kraljevstvo Božje - a sve drugo će vam se nadodati’“ (Mt 6, 33)

U molitvi tražimo Boga, a ne nešto od Boga.

Pogledajmo neke molitve i procijenimo kakve su:

Starija pobožna žena nakon rata:

„Bog je prema nama bio vrlo dobar. Mi smo molili i molili, i tako su sve bombe padale na drugi dio grada.“

Jednog mistika nagovorili su susjedi da ode na carski dvor i od cara isprosi jednu uslugu za selo. Mistik je došao na dvor i našao cara u molitvi. Kad se car konačno pojavio, mistik ga upita:

„Kakvu si molitvu molio?“ „Molio sam da mi Svemilosrdni udijeli uspjeh, bogatstvo i dug život“, odgovori car.

Mistik se na mjestu okrenu od cara i ode od njega s primjedbom:

„Došao sam vidjeti cara. A ovdje sam susreo prosjaka koji se ne razlikuje od drugih.“

Godinama je Harry dan za danom povjeravao Bogu zabrinutost za svoga zeta Johna koji se udaljio od Boga. A onda je Harry umro. Nekoliko mjeseci poslije, John se vratio Bogu. Kada je od punice Marshe čuo da se Harry svakoga dana molio za njega, John je rekao:

„Predugo sam čekao.“

No, Marsha je radosno odgovorila:

„Bog još uvijek odgovara na ono za što se Harry molio tijekom života.“

Fra Marinko Šakota, <https://www.franjevci.info>

Molitva na putu

Bože
koji si me do ovoga časa doveo nevidljiv
vodi me i dalje koncu mojih želja

Ne ostavi me
umorna i sama nasred puta

Obrazi su moji blijedi
i moje misli nemoćno ko moje ruke vise

Bože
daj da novo plavo jutro
iz umora digne moje misli
da kroz blijede ruke prođe mlaz crvene svježe krvi

Budi
nad mojom glavom moja pratilica zvijezda

Antun Branko Šimić

Prvo čitanje: Dj 2, 1-11

Svi se napuniše Duha Svetoga i počеше govoriti.

Čitanje Djela apostolskih

Kad je napokon došao dan Pedesetnice, svi su bili zajedno na istome mjestu. I eto iznenada šuma s neba, kao kad se digne silan vjetar. Ispuni svu kuću u kojoj su bili. I pokažu im se kao neki ognjeni razdijeljeni jezici te siđe po jedan na svakoga od njih. Svi se napuniše Duha Svetoga i počеше govoriti drugim jezicima, kako im već Duh davaše zboriti.

A u Jeruzalemu su boravili Židovi, ljudi pobožni iz svakog naroda pod nebom. Pa kad nastaje ona huka, strča se mnoštvo i smete jer ih je svatko čuo govoriti svojim

jezikom. Svi su bili izvan sebe i divili se govoreći:

„Gle! Nisu li svi ovi što govore Galilejci? Pa kako to da ih svatko od nas čuje na svojem materinskom jeziku? Parti, Međani, Elamljani, žitelji Mezopotamije, Judeje i Kapadocije, Ponta i Azije, Frigije i Pamfilije, Egipta i krajeva libijskih oko Cirene, pridošlice Rimljani, Židovi i sljedbenici, Krećani i Arapi - svi ih mi čujemo gdje našim jezicima razglašuju veličanstvena djela Božja.“

Riječ Gospodnja

Blagdan Duhova upućuje na veoma važnu činjenicu kršćanskog života, a to je zajedništvo. Blagdan Pedesetnice je okupio različite ljude koji se nisu poznavali, a nakon silaska Duha svi oni postaju jedno. Osobna pobožnost ucijepljena je u zajedničku. Po Duhu su ljudi izmireni jedni s drugim, i nakon toga pozvani truditi se oko zajedničkog dobra. Duh je taj koji obnavlja svijet, koji zajednici daje osvježenje i život, koji ljude prožima Kristovim mirom.

Ako je ova stvarnost zaživjela dolaskom Duha, zašto svijet izgleda isti? Zašto postoji vjerski i nacionalni rivalitet? Zašto ljudi prave razlike između Židova i Grka, robova i slobodnih, muževa i žena? Zašto je tako malo mira u svijetu, tako malo opraštanja i pomirenja? Je li lice zemlje doista obnovljeno?

Odgovor je potvrđan. Duh je izliven na ljude i zadaća je ljudi otvoriti se i omogućiti ostvarenje kraljevstva Božjega.

U židovskoj povijesti blagdan Pedesetnice je bio izvorno završno slavlje skupljanja ljetine, slavlje koje je započinjalo Pashom, a koja se slavila sedam tjedana ranije. Kasnija židovska tradicija je taj blagdan pretvorila u blagdan spasenjske povijesti kojim se slavilo davanje zakona na Sinaju, te uspostava Izraela kao Božjeg naroda. Činjenica da se radilo o hodočasničkom blagdanu objašnjava zašto su se pobožni Židovi iz svih krajeva skupili u Jeruzalemu u to vrijeme.

Djela apostolska ne govore izričito i točno tko je sve bio u sobi kad je Duh sišao na njih. Vanjski znakovi koji su pratili taj događaj povezani su s Božjom objavom. Tako da je na primjer Božju objavu na Sinaju pratila grmljavina; Bog se Mojsiju objavio iz gorućeg grma itd. Iako se te znakove moglo vidjeti i čuti, sa samim događajem izlivanja Duha to nije slučaj. No on je doveo do toga da su nazočni počeli govoriti drugim jezicima, odnosno da su ih svi mogli razumjeti iako su bili s raznih krajeva svijeta. Snaga Duha je obuhvatila svijet, zato se nikakvim čudima ne treba čuditi.

Otpjevni psalam: Ps 104, 1ab.24ac.29b-31.34

Gospodin kraljuje, Svevišnji – nad svom zemljom.

Blagoslavljaaj, dušo moja, Gospodina!
Gospodine, Bože moj silno si velik!
Kako su brojna tvoja djela, Gospodine,
puna je zemlja stvorenja tvojih.

Ako dah im oduzmeš, ugibaju,
i opet se u prah vraćaju.
Pošalješ li dah svoj, opet nastaju,
i tako obnavljaš lice zemlje.

Neka dovijeka traje slava Gospodnja:
nek se raduje Gospodin
u djelima svojim!
Bilo mu milo pjevanje moje!
Ja ću se radovati u Gospodinu.

Za današnji otpjevni psalam izabrani su reci Ps 104 kojima je usredištu Božji životodarni dah kojim žive sva bića na zemlji. Slika davanja i oduzimanja daha može izgledati kao primitivan način shvaćanja i izražavanja tajne života i smrti. No, ono što je potpuno jasno jest da život potječe od Boga i da je on jedini njegov gospodar.

Drugo čitanje: 1 Kor 12, 3b-7. 12-13

U jednom Duhu svi smo u jedno tijelo kršteni

Čitanje Prve poslanice sv. Pavla apostola Korinćanima

Braćo:
 Nitko ne može reći:
 „Gospodin Isus“
 osim u Duhu Svetom.
 Različiti su dari, a isti Duh;
 i različite službe, a isti Gospodin;
 i različita djelovanja, a isti Bog
 koji čini sve u svima.
 A svakomu se daje očitovanje Duha na
 korist.
 Doista, kao što je tijelo jedno
 te ima mnogo udova,
 a svi udovi tijela iako mnogi,
 jedno su tijelo -
 tako i Krist.
 Ta u jednom Duhu
 svi smo u jedno tijelo kršteni,
 bilo Židovi, bilo Grci,
 bilo robovi, bilo slobodni.
 I svi smo jednim Duhom napojeni.

Riječ Gospodnja

U korintskoj zajednici Pavao je uočio nekoliko problema, stoga je morao upozoriti na nekoliko stvari. Prvo, imati Duha znači ispovjedati da je Isus Gospodin. Uporaba imena Isus ovdje je slojevita. Izraz „Isus“ ovdje je označavao zemaljskog Isusa. Korinćani su smatrali Kristovu smrt samo kao jednu epizodu prošlosti i svu su svoju nadu polagali u čisto duhovnog, vječnog Krista. Pavao ih podsjeća da je središte Isusova života križ.

Izraz „Gospodin“ (Kyrios) je bio službeni naziv rimskog cara. Nazivati Isusa Gospodinom značilo je staviti u suprotnost Isusove sljedbenike i političku vlast, odnosno pozvati vjernike da se odluče ili za Krista, ili za zemaljskog vladara.

Izraz „Gospodin“ se u Septuaginti (starom grčkom prijevodu Svetoga pisma) koristio i kao Božje osobno ime. Nazivati Isusa Gospodinom značilo je i priznavati ga Bogom. Radi se, dakle, o pozivu na vjeru, svjedočiti da je Isus Bog. Drugo, dar Duha ima različite oblike, a ne samo dar govora u jezicima. No svaki dar se mora koristiti za dobro zajednice. Treće, dar Duha ne smije ići prema individualnosti, nego se mora ugrađivati u zajedničko tijelo zajednice. Crkva je jedno tijelo po zajedničkom krštenju i po činjenici da smo „jednim Duhom napojeni“.

Evandjelje: Iv 20, 19-23

Kao što mene posla Otac i ja šaljem vas: Primate Duha Svetoga

Čitanje svetog Evandjelja po Ivanu

U večer toga istog dana, prvog u tjednu, dok su učenici u strahu od Židova bili zatvorili vrata, dođe Isus, stane u sredinu i reče im:

„Mir vama!“

To rekavši, pokaza im svoje ruke i bok.

I obradovaše se učenici vidjevši Gospodina.

Isus im stoga ponovno reče:

„Mir vama!“

Kao što mene posla Otac

i ja šaljem vas.“

To rekavši, dahne u njih i kaže im:

„Primate Duha Svetoga.

Kojima otpustite grijeha,

otpuštaju im se;

kojima zadržite,

zadržani su im.“

Riječ Gospodnja

U evanđeoskom izvještaju Ivan govori da se darivanje Duha dogodilo na sam dan Uskrsa. Izvještaj sadrži nekoliko bitnih detalja.

Kao prvo, događaj se zbio prvog dana u tjednu; zatim zbio se unatoč zaključanim vratima; Isus se pojavljuje među učenicima; prisutne pozdravlja pozdravom mira; usmjerava njihovu pozornost na svoje rane; dariva im Duha i povjerava im da mogu zadržavati i otpuštati grijeha.

Svaki od tih detalja ima bremenito teološko značenje. Prvi dan u tjednu je dan uskrsnuća. Taj je događaj tako važan da se daje manje značenje suboti, zadnjem danu u tjednu, a više prvom danu - i time se pogled usmjerava k budućnosti.

Zatvorena vrata nisu toliko znak straha koliko upućuju na tajanstveni karakter Isusova uskrslog tijela. Pozdrav mira uključuje najavu eshatološkog blagoslova i vremena ispunjenja. Upozoravajući na svoje rane, Isus želi reći da se ne radi ni o kakvoj prikazi.

Darivanje Duha je opisano riječju „dahnuti“, što podsjeća na stvaranje Adama kojem je udahnut duh. Na taj način Isus je opisan kao onaj koji može stvarati.

Davanje vlasti zadržavanja i otpuštanja označava da su učenici dobili punu vlast i da su ovlašteni nastaviti Isusovu misiju.

Darko Tomašević, Glas Koncila

Novi pogled na staru Crkvu

Nakon toliko stoljeća života i danas slavimo blagdan koji nazivamo rođendanom Crkve. Kako kaže predslavlje današnje svetkovine: „Danas si dovršio vazmeno djelo spasenja; danas si poslao Svetoga Duha vjernima, koje si pridružio sudbini svoga Sina. Danas se Crkva predstavila svijetu, kad si svim narodima dao poznavanje Boga, da te u istoj vjeri slave svi jezici na zemlji.“ Predslavlje koje ocrta početak pun života, mladenačkog zaleta i snage, koja kao da Crkvu od početka čini nezaustavljivom u temeljnom poslanju da svim narodima svijeta razglašava čudesna djela Božja.

No, nakon toliko godina kao da nas stvarnost uporno želi uvjeriti kako mi danas ne slavimo rođendan jedne mlade, životne i strastvene žene. Ovo je pak rođendan jedne starice. Kako ona, koju Duh neprestano treba pomlađivati i oživljavati, ostari i postaje sve manje živa? Zašto smo dopustili da se od Crkve traži prepričavanje uspomena drevnih vremena, da sve bude isto, a ne da se uhvati u koštac s današnjim problemima, da prati ljude u njihovim ljubavima, svađama, poslovima, suzama i smijehu? Ma kako smo uspjeli od Crkve učiniti muzej uvijek istih priča, svađa i podjela? Kako smo to Crkvi zabranili da se miješa u život, u konkretan život, u najkonkretnije odnose? Sve je manje ljudi

danas briga za ono što Crkva govori i čini da tu staricu samo rijetki doživljavaju kao ozbiljnog sugovornika u važnim pitanjima današnjice. Stara Crkva može eventualno prepričavati uspomene drevnih vremena, ali tko više od nje traži da se uhvati u koštac s današnjim problemima?

Sa svih nas strana netko želi uvjeriti kako postoji puno učinkovitijih i privlačnijih stvari kojima možemo ispuniti svoj život. Crkva i njezine priče kao da samo smetaju. No, ništa novo. Odmah nakon silaska Duha Svetoga glavari svećenički i starješine, oni koji su Isusa željeli izbaciti sa scene, nastavljaju isto činiti s njegovim učenicima i zapovijedaju im da nipošto ne zbore niti naučavaju u ime Isusovo. Kao da žele reći, mogla bi i Crkva shvatiti da je njezina uloga ne dizati valove, ne uznemirivati i jednostavno biti jedan simpatičan prostor u kojemu se ništa važno ne događa.

Ipak, Crkva ne može odustati, ne može zašutjeti i ne govoriti jer je temeljni princip života i djelovanja Crkve da prvenstveno o Kristu ovisi njezina sadašnjost i budućnost. Crkva nije i ne može biti isključivo naše djelo, niti je možemo staviti u vlastite logaritamske tablice ili je raščlaniti u svojim jednadžbama. Zato apostoli nisu odustali i strah nije zaustavio njihovo djelovanje. Kaže sveti Pavao: „Ta ne primiste duh robovanja da se opet bojite, nego primiste Duha posinstva u kojem kličemo: „Abba! Oče!“

Ovo Duh Sveti, Branitelj kojega nam je Krist obećao, želi učiniti s nama koji činimo njegovu Crkvu. Duh Sveti čini da ne šutimo o onome što smo vidjeli i čuli i jedino nam njegova snaga može otkriti zašto Crkva postoji na ovome svijetu te što Bog želi od nas. Jedino nas Duh Sveti može pomladiti i dati Crkvi nove snage. Jedino nas Branitelj - Duh Sveti, koga je Otac poslao u Kristovo ime, može poučiti o svemu i dozvati u pamet sve što nam je Krist rekao. Samo on može ponoviti ono što je učinio na počecima Crkve. Pružiti nov način gledanja kako bismo mogli vidjeti ono što su apostoli vidjeli i čuli.

Usvojiti nov način gledanja; to je ono za što zajedno želimo moliti na ovaj dan Pedesetnice. Ne prijetiti, ne gledati s visoka ili omalovažavati ovaj svijet, već svjedočiti životom kako bi po nama, po današnjoj Crkvi svijet mogao vidjeti što propušta ako se odvoji od Boga. Mi znamo kako se Bog može proslaviti i bez Crkve, bez nas. No, nama šteti ako samo planiramo, a ne pronađemo vremena za mir i za razmišljanje, za Boga. Vrijeme za Boga, intenzivno vrijeme za biti čovjek. Biti čovjek znači usvajati uvijek nov način gledanja, nikada se ne zatvoriti u ono što je staro, dosadno, neučinkovito.

Možda će netko uvjerenost postaviti pitanje: kako vi možete o tome govoriti? Vi, Crkva, svećenici i vjernici, vi ste stari, dosadni i neučinkoviti. No, mi ćemo u snazi Duha biti sposobni priznati kako je to ponekad doista istina. Možda često kasnimo pratiti radosti i nade, žalosti i tjeskobe današnjih ljudi, možda nemamo uvijek sve odgovore i nismo dosljedni koliko bismo trebali biti. Crkva ima mana, ali samo zato što čovjek ima mana.

Upravo zato je uvijek potrebno pitati, u ljubavi se boriti da Crkva bude vjernija zaručnica Duha Svetoga i nikad ne

dopustiti ono što najviše ranjava Crkvu i očituje zanemarivanje Duha - ravnodušnost. Samo oni koji nisu ravnodušni, koji su otvoreni glasu Duha, mogu vidjeti Crkvu onakvom kakva može biti, i kako ona čovjeku doista može pomoći u bistranju onoga što je ovom svijetu prijeko potrebno; uvijek nov, uvijek svjež način gledanja.

Zato Crkvu ništa ne može zaustaviti. Ne zato da bi stalno skupljala što veći broj članova jer ima ona već puno ljudi upisanih u matice. Crkvi su više nego ikad potrebni ljudi koji vjeruju u ideale, koji su kritični i otvoreni, koji i samu Crkvu mogu vidjeti uvijek novim očima i otkriti suvremeno čudo; zajednicu nesavršenih, jednostavnih duša koje samo žele biti glas milosrđa u svijetu koji gubi kontrolu. Zajednicu koja u svijetu koji gazi sve pred sobom kako bi postigao svoje ciljeve kao ideal predstavlja biti dijete.

U svijetu koji ne prestaje omalovažavati slabije i manje sposobne netko mora govoriti kako ovdje ima mjesta za svakoga i svatko je prihvaćen onakav kakav jest.

U svijetu koji mržnja razdire sa svih strana, kojega ratovi žele progutati, postoji zajednica koja ustraje govoriti o ljubavi. Treba li svijetu doista glas za siromašne, slabe, potlačene?

Tek ako kršćani današnjice počnu iznova piti od snage Duha i otkrivati čime su Kristom obogaćeni, onda će znati da smo u Crkvi pronašli domovinu svoje vjere i snagu da uspijemo živjeti drukčije, u uvijek novom pogledu i neuništivoj snazi jer „ako li Duh onoga koji uskrisi Isusa od mrtvih prebiva u vama, Onaj koji uskrisi Krista od mrtvih oživit će i smrtna tijela vaša po Duhu svome koji prebiva u vama.“

Kako moliti za sebe i za druge?

Naše srce čezne za molitvom no često mi zapravo ne znamo odakle i kako krenuti; kako moliti? Koliko dugo moliti? Kako znamo odgovara li Gospodin na naše vapaje? Što moliti? Kojim svecima se obratiti?

Pater Sebastian Šujević, SI, isusovac, ravnatelj Isusovačke klasične gimnazije u Osijeku, predstavnik vijeća duhovnika KKODS -a, u razgovoru za HKM nadahnutom jednostavnošću odgovara na pitanja o molitvi.

Ako je životna situacija u kojoj smo se našli toliko teška, dugotrajna ili komplicirana skloni smo tu zahtjevnost preslikati i na Boga, pa više ni sami ne znamo kako bismo ga u sve to sada "uveli". Laž koja nam se potom servira je i ona da nam zahtjevnost situacije diktira dugotrajnost i zahtjevnost molitve pa će teške situacije biti "teško izmoliti", radi se o zamkama u koje smo skloni upasti i tako propustiti upoznati ljubav Božju, odbiti Njegovu jednostavnost i Njegovu čežnju da stalno i u svemu bude uz nas, zatvoriti se gorućoj želji Njegovog Srca – da nas oslobodi i obraduje. Nikada ne zatvarajmo vrata Bogu koji stalno i strpljivo čeka pred njima, od Njegova zagrljaja dijeli nas samo sekunda okretanja ključa, jedna jednostavna izgovorena riječ : "uđi!". Koliko god bilo komplicirano ono u čemu se nalazimo i s čime se mučimo iza vrata, istina o Bogu i našem razgovoru s Njime je daleko od komplikacije, u najzamršeniju situaciju najlakše je zapravo Bogu dopustiti ulaz i jednostavno – prihvatiti rješenje. Jer, kad dopustimo da uđe ugostili smo samo Rješenje baš svake situacije koja nas može zateći.

1. Prepoznavaj kako se osjećaš i govori Mu o tome

Učitelju, nauči nas kako moliti, ta molba Isusovih učenika koja proizlazi iz srca koje po svojoj naravi djeteta Božjega čezne moliti kako za druge tako i za sebe stoji i danas. Mi osjećamo snažnu potrebu moliti, no vrlo često ni sami ne znamo - kako, i onda odustajemo nakon prvog pokušaja ili se pak ni ne odvažimo tražiti nešto konkretno za sebe i druge od Gospodina. Susrećete li se u svom pozivu s tim problemom?

Susrećem se, dakako, no iskustvo dubokih molitelja pa i vlastiti životni put naučio me je mnogočemu. Temeljna bi stvar bila: Molitva je susret mene, tebe, nas i Gospodina. Primjerom bih to približio: mi imamo iskustvo susreta s dragim ljudima, i ti susreti su raznovrsni a opet svi zdravi i dobri. Uzmite samo jednu osobu, prijatelja i različitost susreta: vjenčanje, sprovod, rođenje djeteta, slavlje rođendana, rad na podizanju kuće, utakmica... Okolnosti su drugačije, duša je u drugačijem stanju, potreba srca je drugačija, a ljudi isti. Rekao bih tako je s molitvom. Bitne su okolnosti i stanje srca i duše, prepoznavanje i tada se događa i molitva koja je za to vrijeme: prošnja, slavlje, tugovanje, pokora, vapaj, utjeha, borba. Tako možemo pronaći ritam svoga srca i duše i lakše ući u istinski, svjesni i iskreni susret.

2. Reci mu jasno što tražiš

Koliko je važno artikulirati Gospodinu što konkretno od Njega tražimo?

Smatram da je važno dobro i što konkretnije, preciznije artikulirati svoje riječi Gospodinu. Naravno, koliko je to moguće u datom trenutku. Zašto? Pa zato što tim s jedne strane ulazimo dublje u svoju dušu ili odnos s drugom osobom, ili situaciju u kojoj se nalazimo. Ne ostajemo na površini već idemo u dubine, upoznajemo stvari iznutra. I s druge strane tu nas već Gospodin vodi, ne radimo to sami prepušteni sebi, jer hramovi smo Duha Svetoga, i ne možemo reći „Gospodine“ bez Duha Svetoga. Tu nas On već vodi prema svojoj volji, prema milosti koju nam želi dati, pročišćava našu nakanu, koja se čak može promijeniti od one prvotne jer nam Gospodin pomaže.

Kad molimo za druge moramo razlikovati molitvu prošnje i molitvu zagovora, koja je osnovna razlika?

Da, imamo razne vrste molitvi i razne načine molitvi. Molitva prošnje ili prosidbena molitva jest molitva u kojoj mi prosimo od Gospodina da nam se smiluje, da nam daruje potrebno za život ili koju posebnu, specifičnu milost potrebnu nam za naše posvećenje. Dok je zagovorna ili zastupnička molitva kada molimo za nekog drugog, kada zastupamo s Kristom, našim vječnim zagovornikom, pred nebeskim

Ocem nekog drugog i njegovu situaciju i potrebu jer treba pomoć i Božji zahvat. Postajemo suradnici, stavljamo se na raspolaganje. Kod prošnje Gospodin čini nešto za nas, a kod zagovora Gospodin čini nešto preko nas.

3. Ustraj u molitvi

Koliko dugo molimo, svi smo se suočili s tišinom u kojoj jednostavno nema odgovora, ništa se ne mijenja, nekad i godinama?

Vjerojatno je svatko od nas doživio tu Božju „tišinu“ u određenom trenutku svoga života i u određenoj mjeri. Sv. Ivan od križa nam govori o „tamnoj noći osjeta“ ili još dublje „duše“. No, to je rjeđa pojava od one koja se događa većini vjernika, a sv. Ignacije je naziva „duhovna suhoća“. Njegovim riječima: „Tri su poglavita razloga s kojih nas obuzima suhoća.

Prvi je što smo mlaki, lijeni i nemarni u svojim duhovnim vježbama...

Drugi je da nas Gospodin iskuša što vrijedimo i koliko napredujemo u njegovoj službi i proslavi...

Treći je da steknemo pravu spoznaju i svijest te da na dnu duše osjetimo kako nije u našoj vlasti da steknemo ili održimo veliku pobožnost, žarku ljubav..., već da je sve to dar i milost Boga, našega Gospodina...“ (DV, br. 322) Gospodin nas želi tako pročistiti da bi nas darivao svojom ljubavi i slobodom sve više i više.

4. Gledaj Božjim očima u čovjeka za kojeg moliš

Kako znamo da molimo što valja i kako je milo Gospodinu, jer uvijek postoji sumnja da okrećemo “na svoj mlin”, tražimo nešto što nije po Božjoj volji, isto tako ako molimo za drugoga kako znati da molimo što je toj osobi doista potrebno?

Svakako, može pomoći ako imamo na umu da je naša domovina na nebesima, da je srce našega Oca suosjećajno i milosrdno, da čovjek gleda na vanjštinu i uvijek kroz neke „naočale“ obojene ovim ili onim uokvirenostima a Gospodin gleda u srce čovječje i poznaje ga bolje nego čovjek sam. Što sebe bolje poznajemo, to bolje prepoznamo i što je u našoj molitvi „naše“. Poziv je naš uskladiti naše srce sa srcem Očevim, vježbanje, razlučivanje, preispitivanje - to nije jednokratna stvar, već stil života. Gledati Božjim očima čovjeka pred nama. Tražiti Duha Svetoga koji nam se stavlja na raspolaganje svojim svjetlom razlučivanja. Probajte, začudit ćete se koliko ljubavi tu ima za osobe koje gledamo.

5. Kušaj i kombiniraj molitve

Kad molimo neki će se držati forme pa će moliti primjerice devetnice, krunice, neki će ostati u improvizaciji – koji je „najbolji put“?

Iskustvo i tradicija pokazuje da u molitvi nema „najboljeg puta“ ili jedinstvenog puta“. Kao što vrhunski kuhar to i jest jer zna praviti raznolika jela vrhunski, tako i

jedan molitelj poznaje razne molitve i zna se njima poslužiti u pravo vrijeme, kako mu srce prepoznaje a Duh nuka. Zašto ne biti majstor vrhunske molitve.

6. Osluškuj odgovor koji dolazi

Dok molimo Gospodin čuje, no čujemo li mi Njega!? Kako razaznati što nam Duh govori za nas ili neku drugu osobu za koju molimo? Što pratiti - misli ili možda osjećaje koji se javljaju dok molimo, kako naše tijelo reagira pri molitvi....? Pomozite nam shvatiti kako Duh govori. Možda zapravo čitavo vrijeme dobivamo odgovor ili smjernicu za nas ili za onoga koga zagovaramo, ali ne znamo prepoznati?

Gospodin neprestano komunicira s nama, neprestano nas susreće – preko liturgije sakramenata, preko Riječi Božje, preko pape, biskupa, svećenika, redovnika, redovnica, vjeroučitelja, roditelja, prijatelja, preko naših misli i osjećaja, preko naših osjetila, naše mašte, slika, snova... Na uobičajene načine, kao i one manje uobičajene ili izvanredne. On nas je stvorio, on nas želi za sebe. Često smo zatrpani riječima, mislima, informacijama pa se Božji glas mora probijati do nas. Nekad mi izgovaramo puno riječi pa nam ne ostane vremena za osluškivanje, slušanje a kamoli primanje. To je sveti prostor osluškivanja i primanja koje traži svoje vrijeme. To vam je kao da telefonom naručujete neku stvar i ne poslušate što će vam reći prodavač – kada i kako će vam stvar isporučiti, i onda kada dođe dostavljač na vrata vi zatvorite

vrata prije nego vam je paket uručen. Nelogično zar ne? Ali to se lako može dogoditi ako nismo spremni ili nam jednostavno promakne slušati i primati. Dva glavna unutarnja obilježja da je stvar ili poticaj od Gospodnjeg Duha jesu unutarnji mir i radost. Njih je dobro pratiti i na početku našeg odlučivanja za neku radnju ali i tijekom obavljanja radnje da nam je Gospodin potvrđuje.

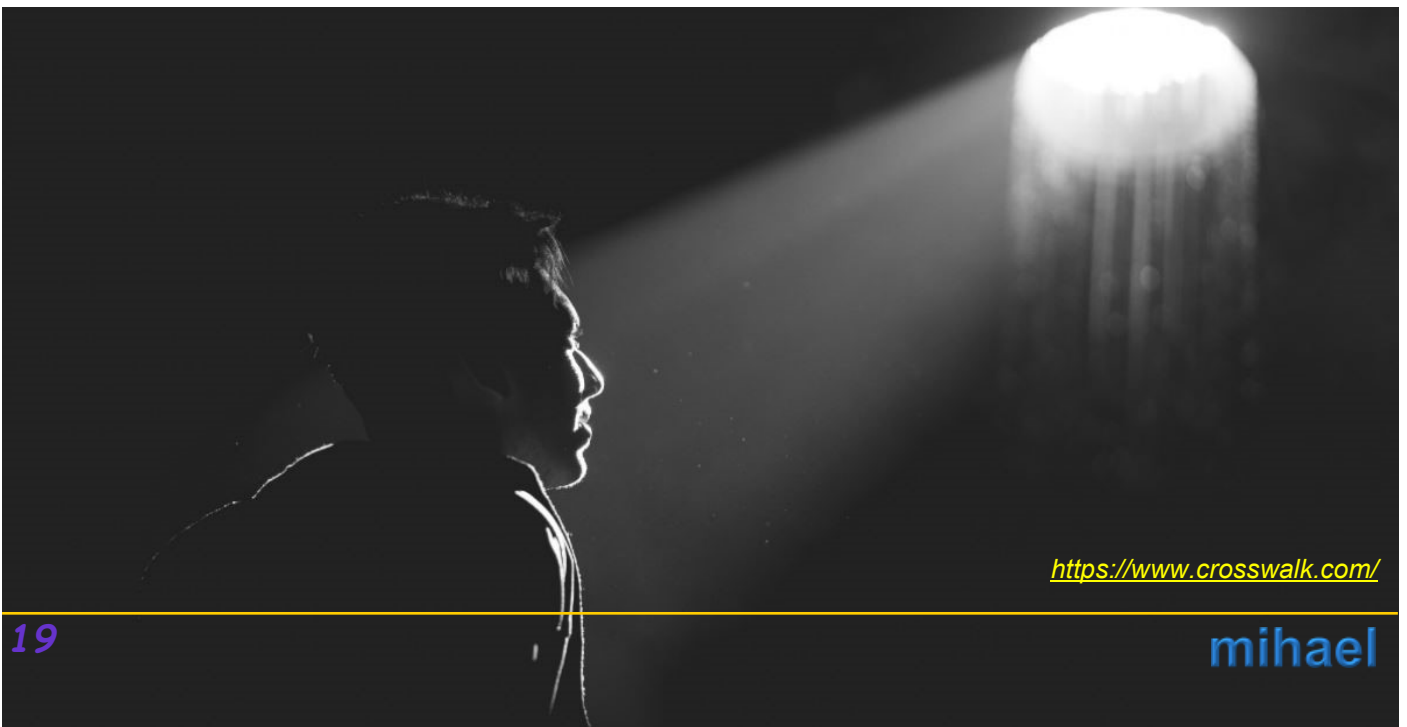
7. Upoznaj svoju Nebesku reprezentaciju - otkrij koja ekipa svetaca trči za tebe i zaigraj s njima

Kod zagovora svetaca, kad prosimo njihov zagovor - kako znati kojem svecu se molimo za zagovor za sebe ili nekoga drugoga, obično se kaže da sveci biraju nas, a ne mi njih i da svatko ima svog zagovornika, kako prepoznati koji je naš ili kojemu se uteći za konkretnu potrebu?

Hehehe moram se nasmijati, jer Gospodin je i humorističan kako se zna igrati s nama u pozitivnom smislu, da bi se i mi igrali u životu bez obzira na dob. Molitva je i igra, rekao bih, da uključuje i našu raspoloživost na promjenu taktike, pristupa, stupanj ozbiljnosti, fleksibilnosti, prilagodljivost. Tako da u svoju ekipu za život poslažemo zagovornike s različitim „talentima“ i kroz igru ih upoznajemo i preslagujemo. Mislim da čovjek ne može tu puno pogriješiti, jer Gospodin je Gospodar igre života i upućuje nam pomoćnike, zagovornike po svom srcu. Malo potražimo, pokucamo, upitamo i vrata nam se otvaraju.

8. Raduj se jer ti je ime zapisano na Nebesima - Izbornik ove vrhunske ekipe je tvoj Tata!

Sestra M. Benedikta Krapić, <https://hkm.hr>

<https://www.crosswalk.com/>

Vjerujem u Duha Svetoga

Nazivi Duha Svetoga

Duh Sveti je osobno ime Treće božanske osobe Presvetoga Trojstva. U Bibliji za njega susrećemo razna imena.

Stari zavjet

U Starom zavjetu govori se o Božanskom Duhu - ruah haqodeš (ruah – dah, vjetar, oluja, haqodeš - svetost). Božanski Duh je Božja stvaralačka sila. U biblijskom opisu stvaranja duh Božji lebdi nad vodama i sudjeluje u stvaranju i oblikovanju svijeta (Post 1-2). On nadahnjuje i posvećuje čovjeka kojim upravlja preko Zakona. On nadahnjuje suce, kraljeve i proroke i priopćuje poruku da sav narod treba primiti duha Božjega. On će na kraju vremena počinuti na Pomazaniku Božjem i Sluzi Božjemu.

Novi zavjet

U Novom zavjetu govor o Duhu Svetome pojavljuje se na samom početku Isusova javnog djelovanja.

Isus se u Nazaretu predstavlja kao Učitelj i Spasitelj pun Duha Svetoga “Duh

Gospodnji na meni je” (Lk 4,14). On govori riječi Božje i čini djela Božja u Duhu Svetom. U isto vrijeme češće upućuje svoje apostole da će im od Oca poslati Duha Svetoga da ih on iznutra prosvjetljuje, uvodi u svu istinu, da ih hrabri i ujedinjuje, da uvijek bude s njima.

Susrećemo više naziva za Duha Svetoga. O njemu Isus najjasnije govori u Ivanovu Evanđelju. Naziva ga Branitelj (Tješitelj - grčki παρακλητος) i Duh Istine koji izlazi od Oca (Iv 15,26). Učenicima obećava: “Ja ću moliti Oca, i on će vam dati drugoga Branitelja (Tješitelja) da bude s vama zauvijek – Duha Istine... koji kod vas ostaje i u vama je” (Iv 14,16–17). A na drugome mjestu kaže: “On će vas upućivati u svu istinu” (Iv 16,13). A na dan Uskrsa Isus u Ivanovu evanđelju kaže učenicima: “Primitite Duha Svetoga” (Iv 20,22).

Djela apostolska opisuju okupljanje učenika u Jeruzalemu nakon uzašašća. Tu po zapovijedi Uskrsloga čekaju dar Duha Svetoga. Isus im je obećao: “Primit ćete Snagu – Duha Svetoga. On će sići na vas, i bit ćete mi svjedoci...sve do na kraj zemlje” (Dj 1,8).

Sveti Pavao Duha Svetoga naziva: Duh obećanja, Duh posinjenja, Duh Kristov, Duh Gospodnji, Duh Božji.

Apostol Petar po njegovu djelovanju i po njegovoj pripadnosti Ocu ili Kristu zove ga Duhom slave.

<https://salinadiocese.org/>

Simboli Duha Svetoga

Voda. Simbolizam vode označuje djelovanje Duha Svetoga u krštenju: poslije zaziva Duha Svetoga, voda postaje sakramentalni znak novog rođenja na božanski život

Pomazanje. Znakovitost mazanja uljem toliko je izrazita za Duha Svetoga da mu postaje sinonimom. U krsćanskoj inicijaciji pomazanje je sakramentalni znak potvrde. Isus je pomazanjem Duhom Svetim postao "Krist" – „Pomazanik“.

Oganj. Dok voda označuje rođenje i plodnost života što ga daruje Duh Sveti, oganj je simbol Duha Svetoga koji preobražava ono što dodirne.

Ivan najavljuje Krista kao onoga koji će "krstiti Duhom Svetim i ognjem". Isus govori o Duhu: "Oganj dodjoh baciti na zemlju, pa kako bih želio da je već planuo!" (Lk 12,49) Na duhovsko jutro Duh Sveti na učenike silazi u obliku plamenih jezika.

Oblak i svjetlo. Ta su dva simbola nerazdvojiva u očitovanju Duha Svetoga.

U Starom zavjetu oblak, nekada taman, nekada svijetao, razotkriva Boga Mojsiju na brdu Sinaju, kod Satora sastanka i za putovanja pustinjom; ili Salomonu za posvete Hrama.

U Novom zavjetu, Duh silazi na Djevicu Mariju i osjenjuje ju da bi Isusa začela i rodila. Na brdu Preobraženja, Duh sveti dolazi u oblaku i osjenjuje Isusa, Mojsija i Iliju, Petra, Jakova i Ivana; i "iz oblaka"

doprije glas: "Ovo je Sin moj, Izabranik moj! Njega slušajte!" (Lk 9,34-35). On je konačno oblak koji na dan uzašašća ote Isusa očima učenika i koji će ga objaviti kao Sina Čovječjega.

Pečat je simbol vrlo blizak simbolu pomazanja. Krist je onaj "kojega je Bog opečatio" (Iv 6,27); a u Njemu Otac i nas označuje svojim pečatom u sakramentima krštenja, potvrde i reda.

Ruka. Polazući ruke Isus ozdravlja bolesnike i blagoslivlje djecu. U njegovo ime i apostoli će isto činiti.

Duh Sveti se daje polaganjem apostolskih ruku. Poslanica Hebrejima spominje polaganje ruku među "temeljnim člancima" svog učenja. Polaganje ruku znak je svemoćnog izljeva Duha Svetoga.

Prst. Isus "djavle izgoni prstom Božjim" (Lk 11,20). U Starom zavjetu, zakon Božji napisan je na kamenim pločama "prstom Božjim" (Izl 31,18). "Pismo Kristovo", povjereno brizi apostola, "napisano je Duhom Boga živoga, ne na pločama kamenim, nego na pločama od mesa, u srcima (2 Kor 3,3).

Golubica. U Starom zavjetu, Noa je pustio golubicu koja se vraća sa svježom maslinovom grančicom u kljunu, što je znakom da je zemlja ponovno pogodna za stanovanje.

Kad Krist izlazi iz vode krštenja, Duh Sveti u obliku golubice silazi na nj i na njemu ostaje.

Priredio V.B.

Mali vjeronaučni leksikon

Liturgija

Liturgija, grčki *λειτουργία*: javna služba.

1. U antičkoj Grčkoj, svaka besplatna služba za narod, zajednicu, jednako i obavljanje neke časti i namirenje troškova vezanih s njome. Od V. do IV. st. pr. Kr. i dalje u Ateni i ostaloj Grčkoj određivala se svake godine imućnim građanima liturgija kao doprinos za posebne svrhe: za organiziranje natjecanja, igara, kazališnih predstava, a u ratnoj opasnosti kao porez za opremu vojske, ratnih lađa i konjice. U helenističko je doba liturgija kao služba i doprinos dolazila do izražaja u religijskim i športskim manifestacijama.

U rimskom sustavu uprave nad provincijama (osobito u Egiptu) liturgija je bila prisilna (npr. pri izvođenju javnih radova, gradnji) i često je dovodila do siromašenja imućnijih slojeva domaćega stanovništva.

2. U kršćanstvu liturgija označava javni i službeno odobreni bogoštovni čin, bogoslužje. U ranome kršćanstvu, preuzet iz grčkoga, izraz je značio službu zajednici, odnosno službu Božju za narod, a poslije je postao uobičajeni naziv za javno bogoslužje odobreno od Crkve. Liturgijom u užem smislu naziva se samo glavni čin kršćanskog bogoslužja, koji se u Zapadnoj crkvi zove i misa, a u širem smislu (osobito u literaturi od XVI. st.) obuhvaća sve kršćanske bogoslužne obrede.

Prednicejska liturgija (Nicejski sabor sazvaio je Konstantin Veliki 325. g.) u bitnim je crtama jednaka u cijeloj Crkvi, iako u njoj ima mnogo slobode i improvizacije u pojedinostima. Kada je kršćanstvo postalo državna religija i bogoslužje se počelo obavljati u raskošnim bazilikama, nastalo je tzv. zlatno doba liturgijskoga razvoja, uobičajile su se znatne raznolikosti između zapadne i istočne liturgije te su se pojavili različiti liturgijski tipovi.

Aleksandrijska liturgija obuhvaća *grčku liturgiju* po Marku (V. st.), *koptsku liturgiju*, *liturgiju Ćirila Aleksandrijskoga*, *Grgura Nazijanskoga* te *etiopsku liturgiju dvanaestorice apostola*.

– **Antiohijsko-jeruzalemskom** tipu pripadaju *grčka liturgija sv. Jakoba* i *sirijska liturgija sv. Jakoba*, kojom se služe jakobiti i maroniti. Raširen je u antiohijskoj i jeruzalemskoj patrijaršiji i na Cipru. Od antiohijskoga tipa potječu i *nestorijanska*, *maronitska* i *siromalabarska liturgija*.

– **Carigradska liturgija** razvila se pod utjecajem antiohijske i jeruzalemske. Ima tri obrasca (za različite dane u godini): *liturgiju sv. Bazilija* (Vasilija), *sv. Ivana* (Jovana) *Zlatoustog* i *liturgiju posvećenih darova*. Slično rimskoj liturgiji na Zapadu, širila se carigradska liturgija na Istoku i stala dominirati nad ostalim istočnim liturgijama, pa je danas carigradski obred raširen ne samo među Grcima nego i - preko prijevoda sv. Ćirila i Metoda - među svim Slavenima-pravoslavicima i drugim narodima koji su bili pod bizantskim a poslije i drugim, osobito ruskim kulturnim utjecajem.

– **Rimska liturgija.** Najstarije podatke o njoj daju spisi Klementa Rimskoga, Justina i Hipolita. Osobito važne reforme nastale su nakon Milanskog edikta, a potom i u razdoblju od pontifikata pape Damaza I. (366.–384.) do Grgura I. Velikoga (590.–604.). Djelatnošću misionara, koji su rimsku liturgiju širili kod novopokrštenih naroda, reformama Karla Velikog i benediktinskim utjecajem potisnula je rimska liturgija sve ostale na Zapadu, a održala se tek u engleskom prijevodu u Anglikanskoj crkvi.

– **Galikanska liturgija** bila je (do Karla Velikoga) raširena u nekadašnjoj Galiji i nekim okolnim pokrajinama. Utjecala je na sve ostale zapadne liturgije, pa i na rimsku.

– **Milanska ili ambrozijanska liturgija**, u biti istovjetna s galikanskom, postojala je u Milanu već u IV. st.; uredio ju je biskup sv. Ambrozije; sačuvala se do danas samo u milanskoj crkvenoj pokrajini.

– **Mozarapska liturgija**, u mnogome slična galikanskoj, bila je raširena u cijeloj Španjolskoj u VI. st.; sve ju je više potiskivala rimska. Sačuvala se do danas u katedralama u Salamanki i Toledu.

– **Keltska liturgija**, također srodna galikanskoj, bila je proširena u Bretagni (do IX. st.) i na britanskim otocima (u Engleskoj do VII., u Škotskoj do XI., a u Irskoj do XII. st.).

U ranokršćanskoj liturgiji uloga naroda bila je znatna i kreativna. U srednjem vijeku, na Zapadu je sudjelovanje naroda jenjavalo, možda zbog nerazumijevanja latinskog jezika, socijalnog uzdizanja klera (od karolinških vremena) te gledanja na liturgiju kao na klerički djelokrug. I sakramentalni obredi bili su podložni promjenama, pa su nastale velike lokalne raznolikosti.

Reformatori XVI. st. načelno su podvrgnuli liturgiju oštroj kritici, odbacili latinski jezik i ceremonije, koje su smatrali suvišnima. Davši najveću važnost liturgiji riječi (biblijska čitanja, propovijed), sveli su liturgiju tajne (sakramenta) na najjednostavniju jezgru. U luteransko-evangeličkim crkvama osnova je bogoslužja Lutherova Njemačka misa iz 1526.

Tridentski koncil i obnova koju je on započeo doveli su do jedinstvenih izdanja knjiga obveznih za cijelu Katoličku crkvu (Pio V. izdao je Rimski brevijar, 1568., Rimski misal, 1570; Klement VIII., Pontifikal, 1596). Potkraj XIX. i na početku XX. st. javlja se u protestantizmu i Katoličkoj crkvi tzv. liturgijski pokret, koji teži za liturgijskom obnovom (najaktivniji su bili benediktinci opatija Selesmes, Beuron, Maria Laach, Klosterneuburg). Liturgija se pojednostavnjuje, vraća na stare izvore, ističe se važnost djelatnog udjela vjernika u bogoslužju („demokratizacija liturgije“). Obnovu je u Katoličkoj crkvi proveo i II. vatikanski koncil (Liturgijska konstitucija, 1963.), koji je olabavio krutu jednoličnost i centralizaciju, a biskupskoj jurisdikciji vratio znatnu vlast u svezi s liturgijom te dokinuo latinski jezik.

3. U židovstvu, uobičajene molitve u bogoslužju i red službe Božje. Naziv liturgija od XIX. st. postupno zamjenjuje hebrejski biblijski izraz *avoda*.

4. U religijologiji, kulturni obredi u najširem smislu riječi (liturgija u hinduizmu, budizmu i dr.).

NAŠI POKOJNI

MIROSLAV STANIŠIĆ,

MUP, Gospić, 29. svibnja 1991.

DAMIR MARKOVINOVIĆ,

PU brodsko - posavska, Okučani, 29. svibnja 1995

MIROSLAV ROMIĆ,

PU virovitičko - podravska, 31. svibnja 1994.

POČIVALI U MIRU